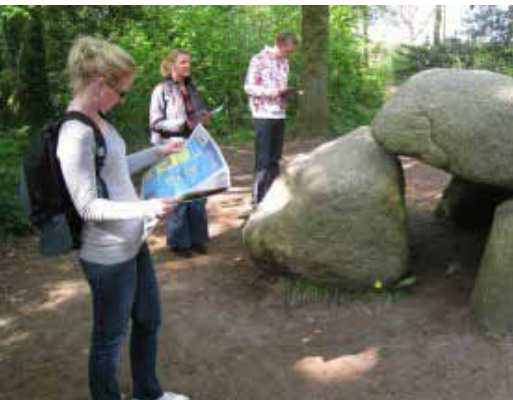

Erfgoedofferte Drenthe

en de Wet van de Aardbeienjam

Drenthe telt een unieke combinatie van drie verhalen waarmee het zich onderscheidt van alle andere gebieden in binnen- en buitenland:

- De hunebedden als oudste monumenten van Nederland
- Veenhuizen, het enige gevangenisdorp van Nederland, dat - als onderdeel van de Maatschappij van Weldadigheid met zijn systematische armoedebestrijding - staat voor de geboorte van onze verzorgingstaat.
- Kamp Westerbork als meest zichtbare getuige van de verschrikkingen uit de Tweede Wereldoorlog.

Een bezoeker kan deze verhalen echt beleven. Buiten in het landschap omdat de plekken en monumenten goed zichtbaar zijn en open voor iedereen. Binnen, in de site-musea op de locatie zelf, waar ieder verhaal op een moderne en toegankelijke manier wordt gepresenteerd:

- Het Hunebedcentrum ligt bij het grootste hunebed van Drenthe; deel van de beleving zijn het gereconstrueerde prehistorisch dorp en de keientuin die moeiteloos aansluiten op de presentatie in het museum.
- Het Gevangenis museum ligt middenin in Veenhuizen, waar de oorspronkelijke structuur en historische bebouwing goed bewaard zijn gebleven; de geschiedenis van dorp en omgeving wordt verteld in groeiende samenwerking met De Koloniehof in Frederiksoord.
- Het Herinneringscentrum is onlosmakelijk verbonden met de plek van Kamp Westerbork; het geeft achtergrond en verdieping aan een bezoek aan zowel het kampterrein als aan andere historische plekken van vervolging.

De drie verhalen zijn niet alleen fysiek maar ook digitaal toegankelijk. Door zijn informatiefunctie en digitale infrastructuur zorgt het Drents Archief voor diepgang en samenhang in de presentatie van het Verhaal van Drenthe.

Onze vier instellingen zijn dragers van de identiteit van Drenthe. Onmisbaar voor een herkenbaar **profiel** dat Drenthe beter op de kaart zet. Samen trekken we jaar in jaar uit meer dan 350.000 bezoekers en een veelvoud aan digitale contacten. De uitstraling van deze verhalen beperkt zich niet alleen tot de vier locaties. Zij zijn door de hele provincie heen verweven in landschap, plekken en te bezoeken musea en monumenten.

Onze Erfgoedofferte bevat negen punten waarin wij aangeven:

- wat wij bezoekers, bedrijven en bewoners van Drenthe kunnen **bieden**;
- wat we daarvoor **nodig hebben** van de Drentse overheden.

Wij kiezen met deze offerte voor een scherper profiel van Drenthe op basis van de kernverhalen, gedachtig de Wet van de Aardbeienjam: hoe meer je iets uitsmeert, des te dunner het wordt.

Maart 2015,

Drents Archief
Gevangenis museum
Herinneringscentrum Kamp Westerbork
Hunebedcentrum

1

De belangrijkste dragers van de culturele identiteit krijgen structurele financiering

Drents Archief, Gevangenismuseum, Herinneringscentrum Kamp Westerbork en Hunebedcentrum behoren tot de belangrijkste dragers van de culturele identiteit van Drenthe. Het is ondenkbaar dat een van deze verhalen niet meer zichtbaar of beleefbaar zou zijn voor bezoekers. Daarom willen wij over een lange periode onze toegankelijkheid en professionaliteit van het verhaal van Drenthe borgen en garanderen. We spelen daarbij steeds in op nieuwe ontwikkelingen, technieken en inzichten.

Bij deze structurele rol hoort een structurele financiering vanuit de provincie. Omdat ieder verhaal even belangrijk is voor de identiteit van Drenthe, is de basisfinanciering voor elk van deze erfgoedinstellingen gelijk. Voor projecten, activiteiten en evenementen blijft projectfinanciering bestaan.

2

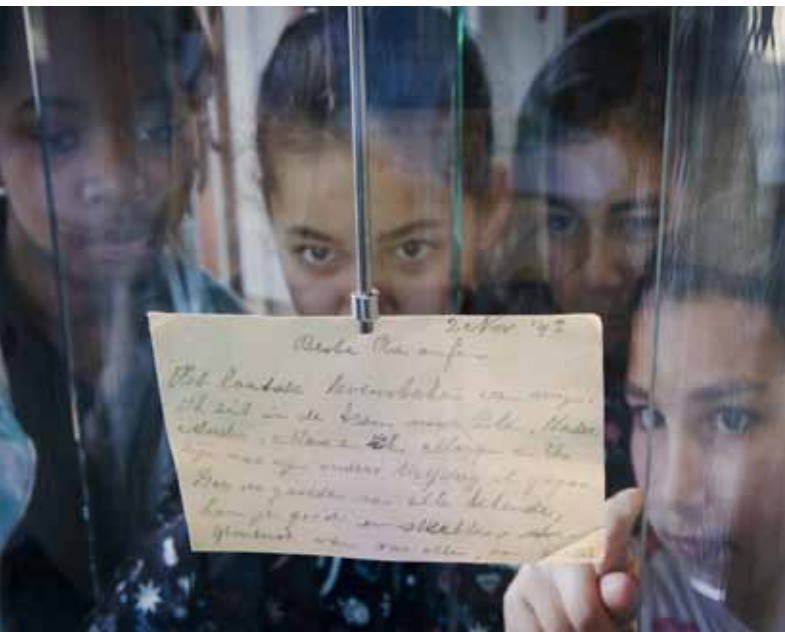
Marketing Drenthe promoot de kernverhalen van Drenthe

Wij pleiten voor een scherpe positionering van Drenthe op basis van de kernverhalen. Marketing Drenthe is voor ons daarin de meest strategische partner. Samen zetten wij een campagne op om de kernverhalen die wij vertegenwoordigen prominent voor het voetlicht te brengen. Dit zet Drenthe verder op de kaart als erfgoedprovincie bij uitstek. Focus op de kernverhalen leidt tot een sterker profiel, grotere aandacht en meer bezoekers. Dit werkt voordelig door in de gehele sector Recreatie & Toerisme in Drenthe.

3

Drentse overheden geven actieve ondersteuning bij Europese regelingen

De kernverhalen van Drenthe maken ook deel uit van een groter Europees verband. Zo behoren de hunebedden tot een prehistorische cultuur die zich uitstreckte over geheel Noordwest-Europa, was de Maatschappij van Weldadigheid deel van een beweging die tot in de Baltische staten zijn uitwerking had – dat inmiddels heeft geleid tot de ambitie tot UNESCO-werelderfgoedstatus - en heeft Kamp Westerbork het Europees Erfgoedlabel verworven vanwege zijn exemplarisch belang voor de Europese geschiedenis. Het uitdragen van deze Europese dimensie draagt enorm bij aan de bekendheid van Drenthe. Wij nemen samen met provincie en gemeenten het initiatief voor een speciaal aanspreekpunt bij de provincie die deze verhalen koppelt aan Europese regelingen en initiatieven, zorgt voor aanvragen en ondersteunt bij de administratie en rapportage.

4

Wij stellen onze kennis en ervaring beschikbaar aan overheden

Wij hebben een groot reservoir aan kennis en ervaring opgebouwd over Drents erfgoed dat wij graag ter beschikking stellen aan overheden. Bijvoorbeeld door het leveren van input voor beleid en projecten op het terrein van erfgoed en toerisme. Aan de overheden vragen wij vertrouwen in onze expertise en ruimte om deze in te zetten voor een betere zichtbaarheid en beleefbaarheid van het erfgoed. In deze samenwerking is geen plaats meer voor een Provinciale Adviescommissie Cultuur.

5

Een erfgoedconsulent ondersteunt het Verhaal van Drenthe

Naast de instellingen van provinciaal belang kent Drenthe een brede infrastructuur van stichtingen en verenigingen die het Verhaal van Drenthe op kleinere schaal ontsluiten en toegankelijk maken. Samen laten al deze instellingen een samenhangend verhaal zien dat zich over heel Drenthe uitstrekt. Wij willen samen de kleinere organisaties - die bijna uitsluitend op vrijwilligers draaien - met advies en faciliteiten ondersteunen. Aan de provincie vragen wij een erfgoedconsulent aan te stellen. Deze is aanspreekpunt voor alle organisaties en zorgt voor coördinatie en afstemming, onder andere met het Platform Drentse Musea.

6

Iedere leerling bezoekt in zijn schoolcarrière de instellingen die het Verhaal van Drenthe dragen

Erfgoed brengt leerlingen bewustwording bij voor de eigen omgeving. Zo is erfgoededucatie een bouwsteen voor de eigen identiteit en stimuleert burgerschap. Om dit te bereiken zetten Provincie en instellingen het programma 'Culturele Mobiliteit' voort zodat iedere leerling zeker eenmaal in zijn schoolperiode de plekken en instellingen heeft bezocht die staan voor het Verhaal van Drenthe. Voorts blijven onze instellingen dragende partners in de projecten Oktobermaand-Kindermaand (stimuleert kinderen met ouders een cultuuractiviteit te ondernemen), Gekleurd Grijs (culturaanbod beter bekend maken bij senioren) en Drentse Cultuur Academie (een doorgaande leerlijn om basisschoolleerlingen op een spannende manier bij kunst en cultuur te betrekken).

Kengetallen 2014

	Drents Archief	Gevangenis-museum	Herinnerings-centrum	Hunebed-centrum	Totaal
Medewerkers	27	53	37	23	140
Vrijwilligers, stagiaires, werkervaring	73	128	67	95	363
Bezoekers	13.000	112.000	148.500	93.000	366.500
Bezoekers digitaal	1.210.000	741.000	972.000	1.100.00	4.023.000
Omzet	€ 2.275.000	€ 2.300.000	€ 2.200.000	€ 1.100.000	€ 7.875.000
Provincie structurele subsidie	€ 410.000	-	€ 116.000	€ 80.000	€ 606.000
Rijksbijdrage	€ 1.400.000	€ 750.000	€ 520.000	-	€ 2.670.000
Eigen inkomen	15%	70%	70%	85%	

7

Wij geven de arbeidsmarkt een nieuwe impuls

Het economisch belang van de ondertekenaars ligt niet alleen bij toerisme – meer bezoekers – maar ook bij werkgelegenheid. Met een gezamenlijke jaarmzet in 2014 van €7.900.000 hebben wij 140 mensen in dienst, waaronder veel werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt. Als opdrachtgever zorgen wij ook bij leveranciers voor extra werk. Tenslotte geven we ruim 350 vrijwilligers de mogelijkheid tot een betekenisvolle participatie. Ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid bieden wij werkplekken aan voor jongeren. Verder nemen wij het initiatief tot een Plan Jobrotation voor de culturele sector. Te beginnen tussen cultuurinstellingen onderling maar op termijn ook tussen deze instellingen en overheden. Het geeft werknemers de kans op een nieuwe loopbaanontwikkeling en de betrokken organisaties de mogelijkheid nieuw elan en ideeën binnen te halen. Wij dagen overheden uit voor passende toestroom, begeleiding en uitwisseling te zorgen.

8

AnnoDrenthe.nu wordt actief ingezet als dé toegangspoort tot digitale erfgoed informatie

Naast fysieke presentatie wordt digitale beleving steeds belangrijker. Ieder van de ondertekenaars maakt volop gebruik van digitale middelen voor de eigen presentaties. Via sociale media vragen we aandacht voor onze instellingen. Het Drents Archief ontwikkelt het Geheugen van Drenthe dat iedereen kan gebruiken om toeristische producten te maken voor bezoekers en inwoners. Een van de belangrijkste digitale publieksvoorzieningen is de app AnnoDrenthe.nu. Het geeft bewoners en bezoekers de mogelijkheid om het historische verhaal van elke plek in Drenthe te leren kennen. Voor overheden en instellingen is AnnoDrenthe.nu de plek om als eerste nieuwe informatie en routes te delen. Wij vragen overheden en Marketing Drenthe om de app standaard in alle marketinguitingen te noemen.

9

Provincie en gemeenten faciliteren de Drentse Erfgoed Delta

Een groot aantal Drentse instellingen gaat nauwer samenwerken onder de naam Drentse Erfgoed Delta. Het betreft niet alleen musea maar ook Marketing Drenthe en natuurorganisaties. Zij gaan projecten uitvoeren zoals gezamenlijke routes, evenementen (met erfgoed als decor) en arrangementen. Ook verbinden zij zich om in de bedrijfsvoering meer af te stemmen en samen te werken, bijvoorbeeld met onderhoudsploegen. Onder de naam 'museale rotonde' zetten zij een uitwisseling op van museale hulpmiddelen als vitrines en een Drentse souvenirlijn. Provincie en gemeenten faciliteren dit initiatief met kennis, ervaring en netwerk.